

מ"ת (באר שבע) 3792-04-23 - עדאל אלסאנע (עצור בפיקוח) ע"י נ' מדינת ישראל - פרקליטות המדינה

מ"ת (באר-שבע) 3792-04-23 - עדאל אלסאנע ע"י נ' מדינת ישראל - פרקליטות המדינה מחוזי באר-שבע
מ"ת (באר-שבע) 3792-04-23
עדאל אלסאנע (עצור בפיקוח) ע"י
ב"כ עו"ד אורי בן נתן

נגד

מדינת ישראל - פרקליטות המדינה (המחלקה הכלכלית)

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[17.11.2024]

כבוד השופט נסר אבו טהה

החלטה

1. זוהי בקשה שנייה לעיון חוזר, במסגרתה עותר המבקש להסיר את המעצר בפיקוח אלקטרוני, ולהתיר לו לצאת לעבודה בליווי מלא ומתמיד בימים א-ה בין השעות 07:00-17:00 ובימי ו' בין השעות 07:00-14:30, בחברת "ע"מ הסעות ואספקת עובדים" באתר שנקרא "גליל מערבי" בחוף שמן בחיפה, תחת פיקוחו של מנהל העבודה בחברה, מר חסן עזאם (להלן: "כתובת העבודה" ו"המעביד").

2. המבקש היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריה החל מחודש מרץ 2023 ועד לחודש ינואר 2024. בחודש ינואר 2024, הועבר למעצר במתכונת של פיקוח אלקטרוני לצד פיקוח אנושי בצפון הארץ (כפר מנשית זבה), הפקדה כספית בסך 100,000 ₪, ערבות עצמית וצד ג', צו עיכוב יציאה מן הארץ והפקדת דרכון, איסור יצירת קשר עם מי מעדי התביעה, איסור להציע שירותי שמירה בהעדר רישיון כדון, על רקע כתב אישום המייחס לו לכאורה עבירות של סחיטה באיומים ועושק - עבירות בין השנים 2014 ועד לחודש מרץ 2023.

3. בתאריך 26.06.2024, במסגרת הבקשה הראשונה לעיון חוזר, נעתר בית המשפט לבקשה והורה כמבוקש בסעיף 1 לעיל.

4. המשיבה הגישה ערר לבית המשפט העליון שהתקבל באופן הבא:

"הסכימו הצדדים כי יוזמן תסקיר מעצר עדכני בעניינו של המשיב, ולאחר הגשתו ישוב בית המשפט המחוזי ויידרש לבקשה לעיון חוזר, תוך שכל טענות הצדדים שמורות להם". (ראה בש"פ 5154/24, בש"פ 5258/24 - ראה החלטה מיום 28.06.2024)

5. בתאריך 28.07.2024, התקיים דיון נוסף בבקשה לעיון חוזר בפני עמיתתי, כב' השופטת נועה חקלאי. במסגרת ההחלטה שניתנה, דחה בית המשפט את הבקשה לביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני ומתן היתר יציאה לעבודה, תוך ציון הדברים הבאים: ("שרות המבחן בשל העדר היכרות מספקת עם המבקש לא יכול להעריך עדיין אם פחתה המסוכנות באופן המאפשר ביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני... בשים לב לחומרת העבירות, ועל רקע שני תסקירי הקודמים של המבקש, ועל אף התקופה הממושכת שהמבקש כבר עצור (מעצר של ממש ובהמשך בפיקוח אלקטרוני)... לא שוכנעתי כי המסוכנות הנשקפת מהמבקש פחתה באופן אשר מאפשר כבר עתה ביטול האזוק ויציאה לעבודה... יחד עם זאת, שרות המבחן יגיש תסקיר תוך 90 יום תוך התייחסות לשאלת מסוכנותו של המבקש, והאם בשלה העת לבטל את המעצר באזוק ולאפשר לצאת לעבודה בפיקוח צמוד של מעסיקו." - ראה עמ' 5 להחלטה מיום 28.07.2024)

6. כנגד ההחלטה הנ"ל, הוגש ערר לבית המשפט העליון, אשר נידון בפני כב' השופט ע. גרוסקופף, בעמ"ז 3195608-24:

"בית משפט קמא דחה לעת הזו בקשה לביטול מעצר בפיקוח אלקטרוני לצורך יציאה לעבודה, תוך שהורה שהעורר יהיה נתון בצו פיקוח מעצר למשך שישה חודשים, וכי לאחר שלושה חודשים יוגש תסקיר משלים, אשר לאורו יהיה ניתן לבחון את הבקשה בשנית. לא מצאתי מקום להתערב בהחלטה... היא מאוזנת ושקולה בנסיבות המקרה. חזקה על בית המשפט קמא כי בהגיע המועד יבחן את הבקשה בשנית לאור האמור בתסקיר המשלים ובהתחשב במכלול הנסיבות." (ראה החלטה מיום 22.08.2024)

7. בתאריך 30.10.2024, הוגשה הבקשה השנייה לעיון חוזר וכן הוגש תסקיר עדכני מאת שרות המבחן, שתמציתו ("ניתן לבחון את אפשרות הסרת האזוק האלקטרוני ואת יציאתו לעבודה בליווי מפקח באופן בו שווה כיום, במידה ויוצע מקום עבודה מתאים, כאשר להערכתנו, יש בכך כדי לאפשר לו הקלה משמעותית למצוקה הרגשית והכלכלית... לא בשלה העת להמליץ על העתקת כתובת המעצר לכתובת מגוריו של המבקש בדרום"). במסגרת הבקשה, חזר הסנגור על נימוקי הבקשה, שתמציתם: חלוף זמן ניכר ללא הפרות, למעט הפרה בודדת מלפני שמונה חודשים - שהה ללא מפקח, התמשכות הליכים הצפויה, שכן כתב האישום מונה 102 עדי תביעה, נשמעו עד כה 19 עדים. נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המבקש, משפחתו נתונה בקושי כלכלי ממשי. המבקש שווה בצפון הארץ כאשר אשתו וחמשת ילדיו הקטינים שוהים בביתם בדרום. אשתו סובלת מאז לידת בנם מדיכאון לאחר לידה ואינה עובדת כלל. עול פרנסת המשפחה מוטל על כתפיו של המבקש באופן בלעדי, ומשפחתו מתקשה לעמוד בנטל הכלכלי הרב הרובץ על כתפיה, שעה שהמבקש אינו מכלכל את משפחתו (ראה לעניין זה חוות דעת פסיכולוגית ביחס לילד ס.א.). היציאה לעבודה תהא בפיקוח מלא ומתמיד של המעביד, שהתייצב בבית המשפט ונבחן על ידי הצדדים והותיר רושם חיובי כאדם אחראי המבין את משימת הפיקוח שנוטל על עצמו. מקום העבודה גם הוא נמצא באזור הצפון. עוד הפנה הסנגור להמלצת שרות המבחן בתסקיר העדכני מחודש אוקטובר 2024 ("במסגרת צו פיקוח המעצר אשר הוטל עדאל ערכנו מספר פגישות פרטניות עמו... עדאל מגיע לפגישות בזמן ובליווי כנדרש, משתף פעולה באופן מלא מבטא קשיים רגשיים משמעותיים שחווה בתקופה משברית זו בחייו, מביע קושי בעיקר לאור הריחוק המשמעותי המתמשך מאשתו ומילדיו הקטינים בתקופה מורכבת זו שהמדינה נמצאת במלחמה... בהיותו עצור נולד בנו ובנו הבכור עובר טיפול רגשי לאור מצוקה רגשית שחווה... תיאור מצוקה כלכלית... רעייתו אינה עובדת והינו המפרנס היחיד בבית... אין לנו אינדיקציה ברורה להצביע על הפחתה בסיכון להישנות עליה הצבענו בתסקירנו הקודמים. בהקשר זה נדגיש כי גם כיום חסר לנו ידע לגבי אחרים הקשורים לרגע בגינו נעצר עדאל, ואשר מופיעים בכתב האישום המיוחס לו, לקשרים ביניהם או למקום מגוריהם, בנוסף למקום מגורי המתלוננים, דבר אשר מעלה סימן שאלה באם יש בחזרתו של עדאל לביתו בדרום, כדי לשבש הליכי משפטיים, כאשר להערכתנו, מעבר שלו דרומה עלול להוות גורם מגביר סיכון. מעריכים כי לא בשלה העת, אנו מעריכים כי ניתן לבחון אפשרות הסרת האזוק האלקטרוני ואת יציאתו לעבודה בליווי ובפיקוח באזור בו שווה כיום."). מכל הטעמים האלה, עתר הסנגור להיעתר לבקשה בדבר היציאה לעבודה כפי שהמליץ שרות המבחן. ככל שנוגע לבקשה להעתיק את כתובת החלופה, בחר הסנגור לוותר על רכיב זה בבקשה לעיון חוזר.

8. ב"כ המשיבה מנגד, עתר לדחות את הבקשה לעיון חוזר, שכן לשיטתו, לא הובאו נסיבות או עובדות חדשות המצדיקות שינוי בתנאים בהם נתון המבקש. ב"כ המשיבה עמד על חומרת העבירות המיוחסות למבקש בכתב האישום. באשר להליך העיקרי נטען, כי החלה פרשת התביעה ונשמעו עד כה 19 עדים. כמו כן, נקבעו שישה מועדים נוספים החל מחודש נובמבר 2024 ועד לחודש ינואר 2025. אשר לחששות המבקש מירי טילים, נטען, כי המבקש לא נמצא בסמוך לאזור הגבול. עוד נטען, כי זוהי מנת חלקם של רבים מאזרחי המדינה בימים אלו, וכי אין בנסיבה זו בכדי להביא לביטול האזוק האלקטרוני או להעתיקת כתובת המעצר לכתובת מגוריו של המבקש בדרום. עוד בהקשר זה נטען, כי המשיבה תהא מוכנה לבחון שינוי כתובת המעצר בפיקוח אלקטרוני, למקום אחר המרוחק מאזור הדרום, ככל שתוגש בקשה מתאימה. אשר להמלצת שרות המבחן - נטען, כי שרות המבחן ציין, כי אין להם אינדיקציה ברורה להצביע על הפחתה בסיכון להישנות עליה הצביעו בתסקירים הקודמים. עוד מציין השרות, כי גם כיום חסר לשרות המבחן ידע לגבי אחרים הקשורים לרקע בגינו נעצר המבקש ואשר מופיעים בכתב האישום המיוחס לו, לקשרים ביניהם או למקום מגוריהם, בנוסף למקום מגורי המתלוננים, דבר אשר מעלה סימן שאלה אם יש בחזרתו של המבקש לביתו בכדי לשבש הליכים משפטיים. עוד הדגיש ב"כ המשיבה, כי שרות המבחן מעריך, כי מעבר לדרום עלול להוות גורם מגביר סיכון, ועל כן, לא המליץ על העתקת כתובת המעצר לדרום. עוד נטען, כי למבקש הייתה הפרה מחודש מרץ 2024, לפיה שהה ללא מפקח. עוד נטען על ידי המשיבה, כי חלק מעדי התביעה הוצאו נגדם צווי הבאה לדין. משכך, עתר ב"כ המשיבה לדחות את הבקשה, שכן לא חלה הפחתה ברמת המסוכנות והחשש להשפעה על עדים.

9. בית המשפט העליון מכיר בחשיבות יכולתו של אדם להתפרנס ולדאוג לצורכי מחייתו, קל וחומר כאשר מדובר באדם אשר סומכים על שולחנו ילדיו הקטינים.

עוד נפסק, כי "ההכרה בחשיבות יכולתו של אדם להתפרנס ולדאוג לצרכי מחייתו, ניצבת בבסיס התפיסה לפיה אף כשמדובר בנאשם המשוחרר לחלופת מעצר, יש לנסות, במקרים הראויים, לבחון את אפשרות השתלבותו במסגרת עבודה, אשר תבטיח לו פרנסה ותעסוקה. זאת, ככל שהדבר לא פוגע באינטרס ציבורי דוגמת סיכון לציבור או חשש לשיבוש הליכי משפט, ובכפוף לתנאים מסוימים אשר יאיינו את מסוכנותו". (ראה בש"פ 6709/13, בש"פ 6480/09, בש"פ 5585/22)

10. למעשה, כתובת העבודה והמפקחים, לרבות המעביד, היא אותה מתכונת שנתבקשה במסגרת הבקשה לעיון חוזר הראשונה.

11. לאחר שהקשבתי לטיעוני ב"כ הצדדים ועיינתי בכלל ההחלטות שניתנו על ידי כלל הערכאות בהליכי הבקשה לעיון חוזר הראשונה, וכן עיינתי בתסקיר שרות המבחן העדכני, שוכנעתי, שבשלה העת לאמץ את המלצת שרות המבחן, וזאת מהטעמים והנימוקים שעמד עליהם ב"כ המבקש כמפורט בטיעוניו לעיל, לצד הטעמים שעמד עליהם שרות המבחן בהמלצתו, וביתר שאת, מששוכנעתי שאין בשינוי המבוקש, כדי לפגוע בתקינות ההליך המשפטי. מה גם, מדובר ביציאה לצד פיקוח מלא ומתמיד בכתובת עבודה מוגדרת וקבועה בצפון הארץ, הרחק מאזור הדרום. עוד בהקשר זה אציין, כי המבקש ויתר על רכיב הבקשה להעתקת כתובת המעצר לכתובת מגוריו באזור הדרום.

א. חלף המעצר בפיקוח אלקטרוני, ימשיך המבקש לשהות בחלופת המעצר בה נתון כיום בתנאים של מעצר בית מלא, תחת פיקוחם של אותם ערבים.

ב. מתיר למבקש יציאה ממעצר הבית לצורכי עבודה בליווי מלא ומתמיד של המעביד, מר חסן עזאם, בימים א-ה בין השעות 07:00-17:00 ובימי ו' בין השעות 07:00-14:30, בחברת "ע.מ הסעות ואספקת עובדים" באתר שנקרא "גליל מערבי" בחוף שמן בחיפה. המעביד יחתום על ערבות צד ג' על סך 50,000 ₪.

ג. בימים בהם לא יעבוד המבקש, ישהה במעצר בית מלא.

ד. יתר התנאים יישארו בעינם - בכפוף לאמור לעיל.

מורה על עיכוב החלטתי ל-48 שעות. השעה כעת 15:00.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לפקא"ל, לב"כ הצדדים ולשרות המבחן.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשפ"ה, 17 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.